

Leestekst *Een kus op een been*

Algemeen

- Neem de toets individueel af.
- Zorg voor een rustige omgeving tijdens de afname van de toets.

Nodig:

- leestekst (pagina 3)
- illustratie leestekst (pagina 4)
- afnameformulier (pagina 5)
- stopwatch

Instructie

- Voordat u begint, vertelt u het kind wat er gaat gebeuren: *'Kijk eens, ik heb hier een verhaal. Dat mag je straks gaan lezen, maar eerst kijken we even naar het plaatje.'*
- U laat de illustratie zien en zegt: *'Kijk eens naar de tekening. Vertel eens wat er gebeurt.'*
- Als het kind niet uit zichzelf een adequate toelichting bij de illustratie kan geven, of wanneer het alleen de afzonderlijke elementen benoemt (meisje/mevrouw, jongen, deur, raam) stelt u de volgende steunvragen:
 - *Waarom huilt de jongen, denk je?*
 - *Wat gaat hij doen?*
 - *Wat is het meisje aan het doen?*
 - *Wat zal ze gaan doen als de jongen aanbelt?*
- Wanneer het kind deze vragen in het geheel niet kan beantwoorden zegt u: *'Ik denk dat de jongen pijn heeft. Kijk maar, hij huilt. Hij wil naar binnen, dan kan het meisje hem helpen. Zal ze de bel horen denk je? Hoe zal ze hem gaan helpen?'*
- Na het gesprekje over de illustratie zegt u: *'Jij mag zo het verhaal over de huilende jongen gaan lezen. Je mag pas beginnen als ik het zeg.'*
- Leg de illustratie uit het zicht en leg vervolgens de tekst van het verhaal voor het kind neer. U zegt: *'Je mag beginnen.'*
- Gelijktijdig wijst u de titel aan (*een kus op een been*). Zie er op toe dat het kind daar ook begint.
- Op het moment dat het kind begint met lezen van het eerste woord, drukt u de stopwatch in.
- Tijdens het lezen noteert u op het afnameformulier hoe het kind leest.
- Er geldt geen afbreeknorm. Echter, als het kind in de titel en de eerste alinea geen enkel woord goed leest, dan kunt u beter stoppen om verdere faalervaring van het kind te voorkomen.
- Als een kind er bij een bepaald woord in het geheel niet uit komt, zegt u **na 5 seconden** het woord voor en noteert u boven het woord een 'O'. U zegt daarna *'Lees jij maar verder.'* en wijst hierbij het volgende woord in de tekst aan.
- Als **fout** geldt:
 - direct fout gelezen woorden
 - spellend fout gelezen
 - overgeslagen en voorgezegde woorden.
- Als **goed** geldt:
 - direct goed gelezen woorden
 - fout gelezen woorden die de leerling spontaan uit eigen beweging herstelt
 - spellend gelezen woorden die daarna correct verklankt worden:
bijvoorbeeld /r/-/ei/-s/ → /reis/.
- Wanneer het kind de gehele tekst heeft gelezen, stopt u de stopwatch.

Begripsvragen:

- Bij de tekst stelt u de volgende vragen:
 1. *Waar zit Lies?*
(letterlijke tekstvraag)
 2. *Leest Lies de krant of leest ze een boek?*
(letterlijke tekstvraag)
 3. *Wie drukt op de bel?*
(afgeleid begrip)
 4. *Waarom huilt Tom?*
(afgeleid begrip)
 5. *Wat doet Lies met het been van Tom?*
(letterlijke tekstvraag)
 6. *Wat is een kuil?*
(woordbetekenis)
- Dit is geen begrijpend leestest. De vragen worden gesteld om een indruk te krijgen van het vermogen

van het kind om tijdens het verklanken van teksten de inhoud te begrijpen. Daarom kunnen verschillende antwoorden goed gerekend worden.

Zo zijn de antwoorden 'in huis' of 'in de kamer' op vraag 1 goed te rekenen. Bij vraag 5 is het meest juiste antwoord 'een kus geven én een doek er om',

maar één van beide antwoorden ('een kus geven' of 'een doek er om') is ook goed te rekenen.

- Het aantal goede antwoorden op de begripsvragen is dan ook niet genormeerd aangezien het aantal goed slechts een indicatie van het leesbegrip tijdens het hardop lezen geeft.

Afnameformulier

Vul de volgende gegevens in:

- de naam van de leerling
- de naam van de groep
- de datum van de toetsafname
- de naam van de leerkracht(en)
- de aanpak (maan/ster/zon) die de leerling in de kern heeft gevolgd

Noteer in de tekst:

- niets bij *direct goed* gelezen
- woord bij *spellend goed* gelezen
- ~~woord~~ bij *direct fout* gelezen
(noteer gelezen woord)
- woord bij *spellend fout* gelezen
(noteer gelezen woord)
- 0 bij *overgeslagen* of door u *voorgezegde* woorden

Vul in op het afnameformulier:

- het aantal direct goed gelezen woorden
- het aantal spellend goed gelezen woorden
- het aantal direct fout gelezen woorden
- het aantal spellend fout gelezen woorden
- het aantal overgeslagen of door u voorgezegde woorden
- het totaal aantal goed gelezen woorden
- het totaal aantal fout gelezen woorden
- het aantal goed beantwoorde begripsvragen
- het aantal fout beantwoorde begripsvragen
- observatie